

Qui liderarà el diàleg Catalunya-Espanya?

Opinió | 04-03-2013 | 17:45

El diàleg en democràcia, a la vida, sempre hauria de ser la primera via de resolució de conflictes. A la transició, després del llarg franquisme, les persones, les formacions polítiques i la societat civil va intentar, a través del diàleg, buscar allò que els unia per arribar a la democràcia. La Constitució del 1978 era un pacte per la democràcia i per un estat descentralitzat en comunitats autònomes.

A Catalunya, una majoria social plural va reclamar l'autogovern que va permetre el retorn de Tarradellas i l'Estatut d'Autonomia del 1979.

Durant molts anys aquests pactes varen produir un model convivencial i social acceptat per la majoria, amb una excepció de més dificultat, el País Basc amb ETA activa. Durant més de vint anys les relacions entre Espanya i Catalunya han sigut de pactes des del Govern a la Generalitat (vint-i-tres anys de Govern del president Pujol) amb els diferents governs de l'Estat a curt termini.

S'inicia amb el Govern Maragall, a partir del 2003, el nou intent d'encaix Catalunya-Espanya, per mitjà de l'Estatut Autonomia finalment aprovat el 2006. El 2010 la sentència del Tribunal Constitucional a demanda del recurs presentat pel PP obre una escletxa entre Catalunya i Espanya.

La crisi econòmica que genera a Catalunya un atur important (més de 800.000 persones, el 25%) i les dificultats per mantenir els serveis públics se sumen a una opinió majoritària de dèficit fiscal Espanya-Catalunya.

El retorn al Govern de la Generalitat de Convergència i Unió el 2010 fa que el debat se centri en el pacte fiscal sense cap ànim ni voluntat d'acords reals. La societat catalana surt al carrer després de la sentència, per les retallades, i la massiva el darrer 11 de setembre.

El fets polítics rellevants del darrer any són, en la meua opinió, la posició a favor de la independència de Convergència, la unió del catalanisme polític a través del dret a decidir i l'assumpció per part del PSOE de la reforma constitucional per trobar un encaix federal entre Catalunya i Espanya. El PSC de nou s'expressa com el catalanisme inclusiu, plural fins i tot en el Parlament. Tots a favor del dret a decidir i d'un pacte de diàleg constitucional, però amb matisos interns en relació amb el tema nacional.

El PSC està al costat de la majoria i la darrera votació del Congrés a favor del diàleg des del Govern de la Generalitat i l'Estat per poder fer la consulta vinculant.

Carme Chacón està en contra de la consulta i al costat de les tesis actuals del PSOE; legítim, però lluny de la majoria social de Catalunya que no relaciona referèndum amb ruptura sinó possibilitat democràtica d'expressar-se.

Ara, però, el rellevant ha de ser trobar qui lidera el diàleg real entre Catalunya i Espanya.

Primer, pels problemes immediats, pressupostaris i de tresoreria que tenen efecte sobre múltiples empreses i els serveis públics. Més atur, en el cas de més retallades, i més retard en el pagament als proveïdors.

Segon, taula permanent per a la reactivació de l'economia productiva.

Tercer, espai per trobar la fórmula per convocar una consulta, com el que Cameron ha fet al Regne Unit amb Escòcia (amb el suport al Congrés dels laboristes britànics).

Quart, en paral·lel, considerar la necessitat d'un nou pacte constitucional que permeti regeneració democràtica (transparència, rendiment de comptes, lleis electorals...), ampliar i ratificar drets bàsics (salut, educació, pensions...) i un encaix federatiu singular per a les comunitats històriques.

Qui serà capaç de liderar el diàleg? El PSC i el PSOE podrien ésser protagonistes de la nova transició i tornar a ser cosidors, xarnera de les classes mitjanes i treballadores entorn del pensament econòmic, social i nacional.

Federació entre el PSC i el PSOE com a instrument de pacte des de la igualtat com a metàfora de la federació Catalunya-Espanya-Europa. Si ningú lidera el diàleg, la ruptura serà la protagonista.

Fuente: GN

Autor: Marina Geli Fàbrega